Canadian Israelite
The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada
Office: 823 Main St. St.-John 1454

דער
קענעדער איד

Der Canader Yid
דאס ערשטע און איינציגע וואכענבלאט אין ווינניפעג און אין גאנצן קענעדע
אפיס 823 מיין סט. סט.-דזשאן 1454

Vol. III. No. 4. Winnipeg, Thursday, January 26th, 1912. Price Two Cents ווינניפעג, דאנערשטאג, י׳ שבט, תרע״ב.

די טעלעפאָן פראַגע אין סיטי האָל.

דינסטאג איז פארגעקומען א היציגע דעבאטע אין סיטי האל וועגען די נייע טעלעפאן רייטס וואס די רעגיערונג וויל דורכפיהרען. מעיאר וואהו האט פארגעלעזען א לעטער פון די האלסייל ביזנעס לייט וואו מען פאדערט אויף דעם שטאדט קאנסול אז ער זאל ארויס לאזען א פעטיציאן צו די בירגער פון ווינניפעג, אז זיי זאלען פראטעסטירען געגען די נייע רייטס. פיעלע מיטגליעדער פון סיטי קאונסיל האבען זיך אויס געשפראכען געגען דעם פארשלאג אז די שטאדט רעגיערונג זאל אפיציעל נעהמען אן אנטהייל אין דיעזער פראגע, אבער נאך א קורצער דעבאטע איז בעשלאסען געווארען אז די מיטגליעדער פון סיטי האל זאלען יא נעהמען אפיציעל אן אנטהייל אין דיעזער פראגע און אז דער סיטי קאונסיל זאל ארויסלאזען א פעטיציאן צו די בירגער צו פראטעסטירען געגען דן נייע רייטס צו דער פראווינשעל רעגיערונג.

בעכאפט דעם רויבער
פון דער טי ען אר.

מיט עטליכע וואכען צוריק איז א געוואנטע רויבערייי בעגאנגען געווארען אויף א טריין פון דער „סי ען אר״ אין [illegible] געווארען א פעקעדזש פון צוויי טויזענד דאלאר. לעצטע וואך האט מען דעם רויבער געכאפט. עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז דאס איז א פראנצויז מיט׳ן נאמען ערנעסט ברונעל. נעקסטע וואך וועט פארקומען זיין טרייעל אין רעדזשיינע.

א פאריזער מערדער
ווערט צוריקגעשיקט.

אין רעדזשיינע איז די טעג ארעסטירט געווארען פון דער „רייטענדער״ פאליציי א פראנצויז עמיל אסקאר פאענעט. אויף דעם פערלאנג פון דער פראנצויזישער רעגיערונג, וועט ער די טעג צוריקגעשיקט ווערען נאך פאריז. ער ווערט בעשולדיגט אין ערמארדען מאדאם לעגראנד דעם דטען יאנואר 1910 אין א געגענד געבען פאריז.

איבערגעפאהרען פון א קאר.

דזשיימס רייד, א נלעקשמיט 46 יאהר אלט, איז נעכטען איבערגעפאהרען געווארען פון א דייער לאדזש קאר אויף פארטיידזש עווענוי. ער האט געזואלט איבערלויפען אויף דער אנדערער זייט נאס און האט ניט בעמערקט די אנקומענדע קאר.

ל. סאָלאָדאָף עלעקטרישן
בעראטהונג פאר פאור און עלעקטריק. פהאנס, בעלס און אלארמס איינגעפיקסט.
פהאן סט. דזשאן 1958
רעז. פהאן סט. דזשאן 1603
אפיס 522 סעלקירק עוי. רעז. 526 סעלקירק.

ווער עס איז הונגעריג
געהט אוועק זאט פון
וואַרשויער רעסטאָראַנט
55 מאַרשהאַ סטריט
פהאן מיין 8451 ד. ליוויי, פראפ.

מ. דאנער און קאמפאני
847½ מיין סטריט
האט געעפענט א סטאר פון וואל פייפער, גלאז און פיינטינג. נעהמט אן פייפער הענגינג, הייז פיינטינג א. ד. ג.
פהאן סט. דזשאן 658.

בני ציון דאפעל פאר
דער תלמוד תורה.

אויף א מיטינג פון די בני ציון פון לעצטען זונטאג איז בעשלאסען געווארען, א פערנאנשטאלטען א ראפעל צום בענעפיט פון דער תלמוד תורה. פאר 5 הונדערט דאלאר אין ווערטה פאלע בצלאל ארטיקלען וועלכע בעשטעהען פון קארפעטס, סילווער וואר און אנדערע בצלאל קונסט ארטיקלען וועלען פאנאנדערגעטהיילט ווערען על פי זכה בגירל אויף א קאנצערט און פובליק מיטינג אין קווינס האל, זא שנעל ווי די טיקעטס וועלען פערקויפט ווערען. עס איז צו האפען אז יעדער וועמען עס איז טהייער די תלמוד תורה וועט זיך אמשגעלסטען בעזארגען מיט א טיקעט און אויך זעהען צו העלפען מאכען דיעזע אונטערנעהמונג פאר א סוקסעס. טאג פון קאנצערט און ראפעל וועט בעזונדער אנאנסירט ווערען.

זויכטיגער נאסט ביי די „בני ציון״

מר. א. הארריס, מיטגליעד פון ציון קאנסול, טרעזשורער פון נאצ. פאנד ביורא אין מאנטרעאל, איז יעצט אין ווינניפעג, און וועט אדרעסירען א ציוניסטישע מאסען פערזאמלונג אין תלמוד תורה זונטאג דעם 28טען, 7.30 אבענד. מר. הארריס איז געווען דעלעגאט צום לעצטען קאנגרעס און נעהמט פיעל אינטערעס אין דער ציוניסטישער בעוועגונג און עס דארף זיין פיר יעדען אינטערעסאנט וואס ער האט צו זאגען וועגען אונזערע אויסזיכטען און אונזער צוקונפט. יעדער ציוניסט איז געבעטען צו קומען און מיטברענגען זיינע פריינד און בעקאנטע.

טהאמאס לאנגטאן, א בחור פון 50 יאהר אלט, איז געכטען איז זיין וואהנונג 109 מאקינטיש עוועניו, עלמוואוד געזינען געווארען הענגענדיג. געפונען האט איהם א נראסערי באי, די אורזאכע פון זיין זעלבסטמארד איז אונבעקאנט.

די נארטה ענד רעליעף סאסייעטי רופט א מאסמיטינג אויף

זונטאג דעם 28טען יאנואר אום 4 אוהר נ. מ. שארף אין עדת ישורון שוהל, קארנער מעגנוס און מעקגרעגאר סטריט, בכדי צו בעשטימען אויב די דער־מאהנטע סאסייעטי זאל זיך צו־נויפשליסען מיט דער צדקה הכללית סאסייעטי.

די רוסיש־ענגלישע פריינדשאפט.

זוי א לעצטע קייבעל מעלדעט פון לאנדאן איז די פארטי פון פערשיעדענע ענגלישע דעפוטאטען, לארדען און בישאפס אונטער דער אויפזיכט פון דזשיימס לאיטער, דער פרעזידענט פון פארלאמענט שוין ארויסגעפאהרען קיין רוסלאנד אפצושטאטען אן אפיציעלען וויזיט צו דער רוסישער רעגיערונג מיט דעם צוועק צו פערשטארקען די פריינד שאפט צווישען די דאזיגע 2 לענדער. זיי וועלען בעזוכען פעטערבורג און מאסקויא און וועלען אויפגענומען ווערען פון דעם צאר אליין.

פון דער צווייטער זייט פיהרען אן די ענגלישע ראדיקאלען א גרויסע אגיטאציע געגען דער פאליסי פון סער עדווארד גרעי דער יעצטיגער ענגלישער מיניסטער פון אויסערען פאר א שטארקערע פריינדשאפט צווישען רוסלאנד און ענגלאנד. „דיעזע פריינדשאפט — זאגען די ראדיקאלען — איז מעהר ניט ווי אין די אינטערעסען פון עטליכע ענגלישע פינאנסירען צו ענטוויקלען די ענגלישע רוסישע אייזענבאהן אין פערסיען. פיעלע וואס האבען געזאלט אנטהיילנעהמען אין דער אפיציעלער פארטי, האבען צוליעב די פאסירונגען אין פערסיען זיך ענטזאגט מיטצופאהרען קיין רוסלאנד וועלכע איז זיך אזוי מערדעריש בעגאנגען געגען פערסיען.

אין דעם פעדעראלען פארלאמענט.

א דעבאטע איז פארגעקומען אין אטאוואר פארלאמענט וועגען דער פראגע פון טאריף-אבצאהלונג פון גע־הילץ, וואס ווערט פון קענעדא אריינגעשיקט אין די פעראייניגטע שטאאטען. די אפאזיציאן האט דערביי אטאקירט די יעצטיגע רעגיערונג דערפאר וואס זי האט געהעכערט 25 פראצענט גרענעץ אבצאהל אויף געוויסע געהילצען, און דאדרוך איז אין וועסטערען קענעדא יעצט טייערער געווארען גע־הילץ. א רעזאלוציאן איז פארגעלעגט געווארען פון די ליבעראלען צו פערדאמען דעם מיניסטער פון קאסטיום פאר זיין האנדלונג, די רעזאלוציאן איז דורכגעפאלען מיט 107 צו 62 שטימען.

עס איז אויך פארגעקומען די פראגע וועגען דעם מאנגעל אין וואנאנען וואס צוליעב דעם קען מען די תבואות ניט טראנספארטירען אין צייט, און די פארמערס פון דער וועסט קומט אויס צו ליידען דאדרוך. דער ריילווייי מיניסטער האט ערקלעהרט אז היינטיגס יאהר האט מען אונטערזוכט 83 טוי־זענד קארס אנשטאט די 59 טויזענד קארס פון פאריגען יאהר. אבער דאס איז נאך אלץ וועניג, דערפאר ווען די האדסאן ביי אייזענבאהן וועט פערטיג ווערען וועט שוין קיין מאנגעל אין קארס ניט זיין. דער פינאנס מיניסטער האט נאכהער ערקלעהרט אז אין ניכען וועט מען אנפאנגען פערהאנדלען וועגען פודזשעט, אויך א נייער ביל וועגען די בענק וועט פארגעלעגט ווערען.

אין לעמבערג האבען די שומרי שבת געמאכט א וואלך זעהענדיג ווי אידישע פיש הענדלער פערקויפען זייער סחורה אום שבת פאר מרסספעס. עס איז געקומען צו א געשלעג, ערשט ווען די פאליציי האט זיך אריינגעמישט און האט פערשפראכען אז זי וועט ניט דער לאזען די אידען צו האנדלען אום שבת זיינען זיך די דעמאנסטראנטען צו־גאנגען.

די רוסישע שווארץ מאה׳דינע צייטונג „נאוואיע וורעמיא״ בעווייזט אז פון איינינע פלעצער אין תלמוד זיינען פאראן איינינע אנדייטונגען דאס אידען געבריכען קריסטליך בלוט אויף פסח.

די חוצפה פון די רוסישע שווארץ מאה׳ניקעס איז אזוי גרויס דאס זיי אארט ניט וואס מען ווייזט זיי אויף וואס פאר א נראבע יונגען און שארלא־טאנעס זיי זיינען, דען ניט נור האט ער אנגעוויזען דיעזע פלעצער, נור ער האט אפילו ניט געענטפערט ווען מען האט איהם אויפגעפאדערט צו ענטפערען וואו דיעזע פלעצער אין תלמוד זיינען.

פון אונגארן ווערט געמעלדעט אז דער ראבינער פון שטעדטיל און די געמיינדע פיהרער האבען בעקומען בריעף אין וועלכע מען פאדערט זיי אויף אז זיי זאלען אוועקלעגען 25 טוי־זענד קראנען (אן ערך פון 5 טויזענד דאלאר) אין א בעשטימטען פלאץ, באם ניט וועט מען דורך באמבעס אויפרייסען די שוהלען וואו זיי דאווענען.

נראף פערדינאנד פאן זיכי דער גרינ־דער פון דער קלעריקאלער פארטיי אין אונגארן און איינער פון די ערשטע אנ־טיסעמיטען אין לאנד איז פאריגע וואך געשטארבען אין עלטער פון 82 יאהר.

יוסף גאלדשמיד קומט.

דער בעוואוסטער טאלאנטפאלער שוישפיעלער און זינגער הערר יוסף גאלשמיד אין לאנדאן האט טעלעגראפירט צו זיינע קינדער אין ווינניפעג אז ער פערלאזט היינט לאנדאן און וועט אין 10 אדער 12 טעג ארום אנקומען קיין ווינניפעג.

די קאר קאמפאני גיט דאך עפעס נאך

נאכצע נאכט, פשוט ווייל פון 12 ביז 2 אוהר איז שוין זעהר ווענינ פאסאזשי־רען פאראן, דערפאר אבער קען זי אן אנדער זאך נאכגעבען דער שטאדט רעגיערונג, און דאס איז אז אנשטאט ווי ביז יעצט האט מען געצאהלט דא־בעל פעיר פון צוועלף ביז צוויי אוהר, וועט די קאמפאניע אייגפיהרען סינגעל פעיר.

אין סיטי קאונסיל איז צוריק מיט עטליכע וואכען בעשלאסען געווארען צו פאדערען פון דער ווינניפעגער קאר קאמפאניע צו לאזען לויפען קארס א נאנצע נאכט, אנשטאט ווי ביז יעצט נאר ביז 2 אוהר ביי נאכט. דיעזע וואך איז אנגעקומען א ענטפער פון דער קאר קאמפאניע, אז עס איז אונמעגליך פאר איהר צו לאזען לויפען קארס א

אן אכטצעהן יעהרינער גר.

ביי מ. נאלסקי 39 דערבי סט. דיענט א גאליציאנער קריסטליכער באי, 18 יאהר אלט. זייט א שטיק צייט אלס ער פלעגט געהן יום רב רבי כהנאוויטש און זיך געבעטען ער זאל איהם מגייר זיין. דער רב האט איהם אלץ מדחה געווען, נור נעכטען איז ער נעקומען צום רב און געפאדערט איין מאל פאר אלע מאל: „ער וויל ווערען א אידז!״

דער רב האט איהם פארגעלעגט אלע שווערינקייטען וואס א איד האט אויס־צושטעהן, האט איהם געווארענט פיע־לע מאל, אבער דער קריסטליכער באי האט פון קיין זאך ניט געוואלט הערען און אליין אוועקגעלעגט זיך אויפן טיש מען זאל איהם מל זיין.

ענדליך איז פארגעקומען די צערע־מאני. דער טוהל איז געווען דוד קאנ־טאר, דר. בערקאוויטש האט איהם געגעבען שלאף געטראנק. נאכ׳ן ברית האט מר. נאלסקי געפראוועט א סעודה פאר די געסט. טשערמאן איז געווען מר. יעקב וואלדמאן וועלכער האט געמאכט א קאלעקשאן פיר א פרעזענט צום נייען אידען $57.55.

אין א שטונדע ארום איז דער גר אברהם בן אברהם אראבענאנגען אין געבעטען עפעס עסען. ער איז פאלכאס געזונ׳ אזן איז צופריעדען מיט זיין נייער רעליגיאן.

אויף א פערזאמלונג פון פארשטע־הער פון קאנגרעגייישאנס אין לאנדאן האט לארד ראטשילד זיך אויסגעדריקט אז צופיעל אידען קומען קיין ענגלאנד.

נאכהער האט ער זיך אויסגעשפרא־כען אז די אידישע אימיגראנטען שטע־רען פ׳על די ארבייט פון די ענגלישע אידען.

דיעזע רעדע האט ארויסגערופען א אונצופריעדענהייט ביי פיעלע פון די פערזאמעלטע. לארד סווייטלינג און מר. ס. מאנטאגיו סעמיועל האבען געענטפערט ראטשילדען און פערטהיי־דינט די רוסישע אידען און אריבערגע־קומענע פון אנדערע לענדער.

פאר מאנאט דעצעמבער 1911 זיי־נען קיין נויארק אנגעקומען 6985 אי־דישע אימיגראנטען. פון זיי 3671 מע־נער און 3314 פרויען. די גרעסטע צאהל אימיגראנטען זיינען געקומען פון רוסלאנד — 4898.

יאָן דער רעדאַקטאָר.

ווערט אויפגעלעזען.

אין דער לאנדאנער צייטונג „דיא דזשואיש קראניקל״ איז געדרוקט אן ארטיקעל פון דר. מאקס נארדוי וואו ער צווייפעלט זעהר אין טאפטס שטע־לונג צו דער פאספארטען פראגע, ער גלייבט ניט אז טאפט זאל דערענדיגען דעם קאמפף, און דאס וועט פיהרען דאס די אידען וועלען דערפון ליידען.

אין דעם נייעם פראנצויזישען מי־ניסטארען קאבינעט וואס איז ארגאני־זירט געווארען פון סענאטאר ריימאנד פואנקארע געפינען זיך צוויי אידען: ליסיען ל. קלאטין, פינאנס מיניסטער און פערנאנד דאוויד, האנדעלס מיניס־טער.

אויף א פערזאמלונג פון פארשטע־הער פון קאנגרעגייישאנס אין לאנדאן האט לארד ראטשילד זיך אויסגעדריקט אז צופיעל אידען קומען קיין ענגלאנד.

נאכהער האט ער זיך אויסגעשפרא־כען אז די אידישע אימיגראנטען שטע־רען פ׳על די ארבייט פון די ענגלישע אידען.

דיעזע רעדע האט ארויסגערופען א אונצופריעדענהייט ביי פיעלע פון די פערזאמעלטע. לארד סווייטלינג און מר. ס. מאנטאגיו סעמיועל האבען געענטפערט ראטשילדען און פערטהיי־דינט די רוסישע אידען און אריבערגע־קומענע פון אנדערע לענדער.

פאר מאנאט דעצעמבער 1911 זיי־נען קיין נויארק אנגעקומען 6985 אי־דישע אימיגראנטען. פון זיי 3671 מע־נער און 3314 פרויען. די גרעסטע צאהל אימיגראנטען זיינען געקומען פון רוסלאנד — 4898.

יאָן דער רעדאַקטאָר.

ווערט אויפגעלעזען.

אין רעדזשיינע איז די טעג ארעס־טירט געווארען פון דער „רייטענדער״ פאליציי א פראנצויז עמיל אסקאר פאענעט. אויף דעם פערלאנג פון דער פראנצויזישער רעגיערונג, וועט ער די טעג צוריקגעשיקט ווערען נאך פאריז. ער ווערט בעשולדיגט אין ערמארדען מאדאם לעגראנד דעם דטען יאנואר 1910 אין א געגענד געבען פאריז.

איבערגעפאהרען פון א קאר.

דזשיימס רייד, א נלעקשמיט 46 יאהר אלט, איז נעכטען איבערגעפאה־רען געווארען פון א דייער לאדזש קאר אויף פארטיידזש עווענוי. ער האט געזואלט איבערלויפען אויף דער אנדע־רער זייט נאס און האט ניט בעמערקט די אנקומענדע קאר.

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS & BROKERS
אויב איהר דענקט אהיים צו פאהרען!
עס מאכט ניט אויס מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופרידענ־שטעלען. מיר זענען אנגענומען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעלשיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דינסט און וועלען אייך געבען אלע אויסקונפט וועגען אייער רייזע.
מיר האלטען שטענדיג אין אונזערע קאסע איין גרויסע סומע רוסישע, עסטרייכישע און פרעמדע געלדער וועלכע מיר פערקויפען צו די כעסטסטע פרייזען. מיר שיקען געלד שנעל און זיכער איבער דער גאנצער וועלט.
אללאוועי און טשאמפיאן
667 MAIN STREET

קיין אורזאכע
איהר האט ניט קיין אורזאכע ווארום איהר זאלט ניט נוצען מר. נ. סענאל׳ס ברויט. דאס איז די איינציגע אידישע בעקערייי וואו אלעס ווערט געמאכט אויף דעם ריינסטען אופן פון דעם בעס־טען מעהל, אין יעדער צייט קענט איהר אליין אריינקומען און זעהען ווי מר. סענאל ניט זיך די מיה אז דאס ריינקייט ביים באקען זאל אבגעהיט ווערען און דאס מעהל וואס ער קויפט זאל זיין פון דאס בעסטע און שעהנסטע פרישע און גוט געבאקענע חלות אדער ברויט קרינט איהר צו יעדער צייט. פרובירט איינמאל, און איהר וועט בליי־בען א שטענדיגער קונה ביי
N. SEGAL
510 Selkirk Ave.

איך מאך בעקאנט צו אלע ווינניפעגער אידען אז איך האב ערהאלטען פערשידענע
40 פערד
קליינע און גרויסע
און פערקויף פערד מיט דער בעסטער גאראנטי און סאטיספעקשאן. ביז נאך 24 שעה אויב איהר געפינט א חסרון אין דעם פערד, נעהם איך איהם צוריק.
מיין סטייבעל איז אין 536 קינג סטריט, קאר. פלארא עוועניו.
וועסטערן עקסטשענדזש ישראל לעווין
רעזידענס טעלעפאן סט. דזשאן 1848